

Burnstation v hasičském fordě před Kabinetem múz

PIRÁTI OVLADLI BRNO

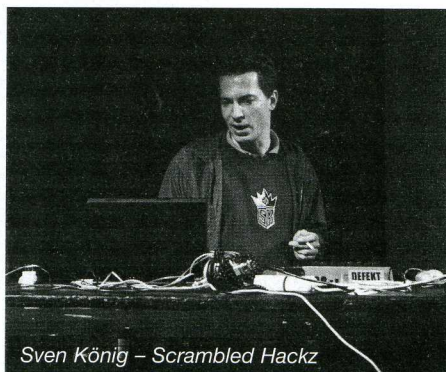
V ČÍSLE 4 (2006) KONCE KONCŮ JSME PSALI O ŠVÉDSKÝCH AKTIVISTECH Z ORGANIZACE PIRÁTBYRAN, KTERÍ SE SNAŽÍ ZMĚNIT NÁHLED LAICKÉ I ODBORNÉ VEŘEJNOSTI NA PROBLEMATIKU AUTORSKÝCH PRÁV. V RÁMCI FESTIVALU BRNO ZOOM NAVŠTÍVILI ČESKOU REPUBLIKU A PO JEJICH PREZENTACI SE STRHLA DLOUHÁ A VELMI VÁŠNIVÁ DEBATA. I DALŠÍ PŘEDSTAVENÉ PROJEKTY SI JISTĚ ZASLŮŽÍ POZORNOST. O ČEM SE TEDY DISKUTOVALO?

Přehlídka digitální kultury Brno Zoom 2006 navázala na předloňský ročník, a i když součástí programu byla i promítání zajímavých krátkých filmů, těžiště akce se posunulo k debatě o autorských právech, k čemuž přispělo i představení několika programů pro VJe, které svou podstatou pracují s remixovou kulturou (protože zdaleka ne vždy používají do projekcí pouze vlastní autorské materiály, nahrát jde jakékoliv video), a zaběhlému vnímání copyrightu příliš neodpovídají.

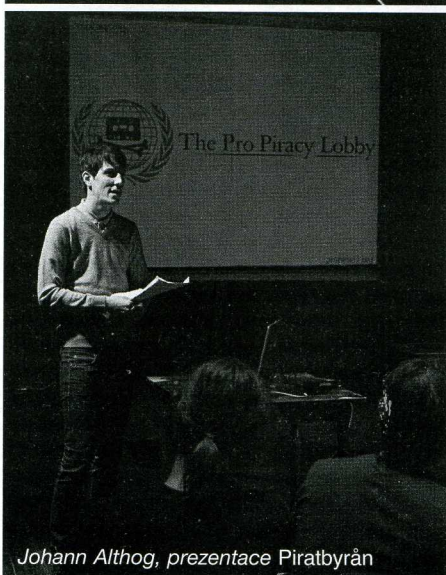
Magnus Eriksson z Piratbyrán zmínil ve své přednášce několik „šedých zón“, na něž je důležité upozorňovat při snaze změnit pohled na autorská práva. Označuje tak sporně definovatelné oblasti, které vznikají živelně a nekontrolovatelně v internetovém prostoru a které považuje za nejkreativnější prostředí současnosti. V tomto prostředí nelze uplatňovat zákony a zákonitosti starých médií, k nimž patří i princip copyrightu, jak se jej snaží obhajovat nahrávací průmysl a jeho zájmové organizace. Digitalizace znamená jednoduchou možnost kopírování, to je fakt, který nezmění ani horečné snahy o zachování debaty založené na premise „kopíruješ-kradeš“. Je to podobné jako lít vodu do benzínu, aby auto jelo pomaleji. Kopírování je v samé logice počítače, který při každém zobrazení také kopíruje data z disku do paměti. V současnosti jsou již síťové technologie natolik vyspělé, že hranice mezi vaším lokálním diskem a webovým serverem či diskem sdíleným vašimi známými pomalu mizí. Bude pak stále sdílení zločinem? Přehráváte-li soubor přímo z internetu, je to v pořádku, ale uložit jej už nemůžete. Absurdní hranice jsou často nastaveny bez pochopení principu fungování sítě.

Ačkoliv se nám to snaží Ilona Csáková a další „hudební“ celebrity vnutit, nahrávací spo-

lečnosti hájí především svoje zájmy, nikoliv zájmy umělců. Jedním z představených projektů byla Burnstation – doslova přeloženo „vypalovací stanice“. Jeho tvůrci získali dru-

Sven König – Scrambled Hackz

Johann Althog, prezentace Piratbyrán

hou cenu na letošním ročníku Transmediale, nejvýznamnějšího evropského festivalu nových médií. Jejich heslem je „vrátit internetovou kulturu na ulici“. Vytvořili rozsáhlou mezinárodní databázi hudby, kterou její tvůrci nabízejí ke stažení a šíření zadarmo, a vytvořili program (samozřejmě že na Linuxu, nikoliv pod Windows, protože ve všech částech projektu jsou použita pouze otevřená řešení, nikoliv komerční software), v němž můžete hudbu poslouchat a jednoduše si vybrané písničky či alba vypálit na CD. Počítač a soundsystém pak vyrazí do ulic – v brněnském případě na veletrh Invox a před Kabinetem múz, kde probíhal festivalový program. Kdočlov může přijít, poslechnout si zajímavou hudbu mnoha stylů a na chvíli se stát producentem: tím, že si vytvoří svou vlastní, unikátní kompilaci.

Burnstation je nekomerčním projektem, který pomáhá vytvářet několik skupin nadšených programátorů a hudebníků, ke kterým nyní přibude i jedna v Brně. Ve spolupráci s freemusic.cz se v české verzi Burnstation objeví nejen web přeložený do češtiny (včetně manuálu pro zájemce, jak se aktivně zapojit), ale i řada interpretů – těm se zároveň otevře zajímavý způsob propagace, protože budou zařazeni i do celosvětové internetové databáze Burnstation.

Svou speciální sekci měli na festivalu Zoom VJové. Dnes již i tradičními institucemi respektovaná odnož vizuálního umění, která vychází z projekcí na klubových parties v současnosti často přesahuje do uměleckého diskursu, někdy i s aktivistickým záměrem. VJové patří mezi nejlepší důkaz měnícího se konceptu autora. Velmi často pracují s nepůvodním obrazovým materiálem, je jim vlastní metoda koláže a citace, ale výsledné dílo samozřejmě není pouhým součtem částí. Podobně jsou na tom autoři tzv. mash-upů, čili mixů, které využívají krátké části různých autorsky chráněných písní a přetavují je v jednolitý mix. Kombinace Prodigy a Enyi je sice možná lepší než oba originály, ale je odkázána na pololegální šíření v šedých zónách internetu a její autoři nemají v současném prostředí žádnou naději na oficiální vydání svého díla. Ojedinelý projekt na tomto poli v Brně představil Sven König: Scrambled Hackz je nástrojem, který slouží k remixování klipů. Nejprve rozebere původní zdroj na co nejmenší jednotky a pak je zpětně skládá v závislosti na dalších vstupech. Mixuje se zároveň zvuk i obraz a výsledkem je zcela nové dílo, které sice využívá zvuku původního klipu, ale stylově se posunuje třeba z rocku do techna.

Aktivní zapojení publika je stejně potěšující jako fakt, že 15. až 19. listopadu se konal v brněnském klubu Fléda festival „neobvyklé hudby a filmu“ New New! 2006, jehož program přinesl další zajímavé projekty, tentokrát zejména hudební, ale nechyběly ani projekce nezávislých filmů, které se pokoušejí o kritickou reflexi mediální krajiny. Oba festivaly ukázaly, že současné vizuální i hudební kultuře se daří více v klubech než v galeriích nebo akademickém prostředí, a přitom si klade vyšší cíle než jen bavit.

ADAM ZBIEJCZUK

www.bzoom.org, www.newnew.cz